

عنوان مقاله:

بررسی بیولوژی سرخرطومی گیلاس (*Rhynchites auratus*) Scop در منطقه شاهرود

محل انتشار:

مجله آفات و بیماریهای گیاهی، دوره 73، شماره 79 (سال: 1384)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسنده:

احمد دزبانیان - مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی شاهرود

خلاصه مقاله:

این بررسی طی سال های ۱۳۷۷ و ۱۳۷۸ در منطقه بسطام و زیراستاق شهرستان شاهرود انجام پذیرفت. باغ های میوه هسته دار در منطقه شاهرود از اهمیت اقتصادی و اجتماعی ویژه ای برخوردار است. آفت سوسک سرخرطومی گیلاس، *Curculionidae* (Col.: *Rhynchites auratus*) (Scop) در حال حاضر بعنوان مهم ترین آفت درختان گیلاس، آلبالو و آلبالو چمپا در منطقه شاهرود مطرح می باشد. حشره کامل به رنگ سبز تا قرمز متالیک به همراه پره های پراکنده در روی بالپوش ها مشاهده شد. حشره ماده به طول ۴/۱۰ تا ۱۲ و متوسط ۷/۱۰ و حشره نر به طول ۱۰ تا ۶/۱۰ و بطور متوسط ۱/۱۰ میلی متر بود. تخم آفت به رنگ سفید تا شیری و بیضی شکل به طول ۶/۰ تا ۹/۰ و متوسط ۷/۰ میلی متر مشاهده شد. طول لارو سن اول ۱ تا ۵/۱ میلی متر و لارو بالغ ۳/۷ تا ۱۱ و متوسط آن ۳/۹ میلی متر بود. زمستان گذرانی آفت عمدتاً بصورت لارو درون لانه گلی و در عمق ۵ تا ۱۰ سانتی متر خاک بود. حشرات کامل سرخرطومی از اواخر فروردین تا اوائل اردیبهشت ماه به ترتیب در مناطق زیراستاق و بسطام و همزمان با گلدهی درختان گیلاس بتدریج در طبیعت ظاهر شده و پس از تغذیه از گوشت میوه (بصورت قلوه کن) و معدودی از برگ ها، به دفعات جفتگیری و سپس تخم گذاری نمودند. طول مدت تخم گذاری ۲۸ تا ۳۹ روز و بطور متوسط ۳/۳۲ روز اندازه گیری شد. زمان شروع تخم گذاری مصادف با ریزش کامل گلبرگ ها بود. هر حشره ماده تنها یک تخم روی هر میوه گیلاس می گذاشت. تعداد تخم حشرات بالغ ماده بین حداقل ۲۹ و حداکثر ۱۹۳ و متوسط ۳/۹۹ عدد شمارش گردید. تفریح تخم ها بین ۳ تا ۵ روز و بطور متوسط ۲/۴ روز بطول انجامید. طول مدت شفیرگی ۲۵ تا ۳۵ روز و بطور متوسط ۴/۲۹ روز بود. همچنین طول عمر حشرات کامل بین ۳۵ تا حداکثر ۶۰ روز و بطور متوسط ۳/۴۴ روز در شرایط آزمایشگاهی (۱ ± ۲۵ و رطوبت نسبی ۴۰ تا ۵۰ درصد) ثبت گردید. در شرایط طبیعی تخم ها پس از یک هفته تا ۱۰ روز تفریح و لارو سن اول پس از ۲۴ ساعت وارد هسته گیلاس می شد. لارو پس از تغذیه از محتویات هسته گیلاس بمنظور ادامه چرخه زندگی و سپس زمستان گذرانی وارد خاک می گردید. طول مدت لاروی بین ۱۸ تا ۲۰ ماه بود و لذا یک نسل آفت در مدت ۲ سال طی می شد. گیلاس و آلبالو بعنوان میزبان اصلی و سایر محصولات هسته دار نظیر زردآلو، هلو، بادام و آلو بعنوان میزبان درجه دوم تنها به منظور تغذیه مورد استفاده سرخرطومی قرار گرفت.

کلمات کلیدی:

سرخرطومی گیلاس، بیولوژی، شاهرود، *Rhynchites auratus*

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1514572>

